

Waldemar MIKOŁAJCZYK

***Mycetophilidae* (Diptera) Roztocza. I. Wybrane *Mycetophilidae*
Roztoczańskiego Parku Narodowego**

Abstract. Results are presented of studies in Roztoczański National Park (SE Poland) on species composition, abundance and frequency of selected fungus-gnats. 89 species of *Mycetophilidae* s.l. (excl. *Mycetophilinae*) from six different forest-plant communities were recorded. 12 species are new to the Polish fauna.

WSTĘP

Mycetophilidae, grupa typowo leśnych muchówek, nie były dotychczas z Roztocza wykazywane. W ramach prowadzonych w latach 1986–1990 badań regionalnych, koordynowanych przez Instytut Zoologii PAN w Warszawie, podjąłem opracowanie fauny bedliskowatych tego terenu, w pierwszym rzędzie Roztoczańskiego Parku Narodowego. Park, ze względu na obecność w nim stosunkowo naturalnych zbiorowisk leśnych, reprezentatywnych dla regionu był dogodnym obiektem badań, pozwalających na poznanie i porównanie składu gatunkowego, zróżnicowania, struktury dominacyjnej i liczebności omawianej grupy w wybranych zespołach roślinnych.

Materiały, będące podstawą tego opracowania, zbierałem metodą czerpakowania, stosując w miarę porównywalną, 30-minutową próbę ilościową. Próby pobierałem systematycznie w ciągu trzech sezonów wegetacyjnych (kwiecień – październik) w 11 stanowiskach badawczych, usytuowanych w wybranych zbiorowiskach leśnych Roztoczańskiego Parku Narodowego. Tylko jedno z nich, bór bagienny w Majdanie Kasztelańskim, leżało na granicy Parku. Stanowiska badawcze mają pełną dokumentację fitosocjologiczną (IZDEBSKI i współaut. 1992).

PRZEGLĄD STANOWISK

W przedstawianym przeglądzie stanowiska zgrupowane są według zespołów roślinnych. Po nazwie stanowiska podano numer oddziału leśnego w Parku (w nawiasach numerację sprzed roku 1987)

a następnie ewentualny numer stanowiska według wykazu sporządzonego przez organizatorów badań (LIANA i współaut. 1992).

- A. Kontynentalny grąd lipowo-grabowy – *Tilio-Carpinetum*
 - rezerwat Jarugi, oddział 13 (65) – stanowisko nr 33
- B. Buczyzna karpacka – *Dentario glandulosae-Fagetum*
 - rez. Bukowa Góra, oddz. 176 (76)
 - rez. Jarugi, oddz. 24 (82) – stan. nr 34
 - rez. Nart, oddz. 265 (170) – stan. nr 11
- C. Wyżyny bór jodłowy – *Abietetum polonicum*
 - rez. Bukowa Góra, oddz. 164 (59) – stan. nr 2
 - Stokowa Góra, oddz. 140 (241) – stan. nr 31
 - rez. Czerkies, oddz. 194 (100)
- D. Bór sosnowy świeży – *Leucobryo-Pinetum*
 - Bukowa Góra, oddz. 155 (38) – stan. nr 1
 - Kruglik, oddz. 284 (195) – stan. nr 8
- E. Bór bagienny – *Vaccinio uliginosi-Pinetum*
 - Kruglik, oddz. 285 (196)
 - Majdan Kasztelański
- F. Ols typowy – *Ribo nigri-Alnetum*
 - Biały Słup, oddz. 213 (119) – stan. nr 5

ZESTAWIENIE I OMÓWIENIE ZEBRANYCH MATERIAŁÓW

W wymienionych stanowiskach zebrałem 145 prób. Oznaczony materiał, zestawiony według ostatnio wydanego katalogu (Soós, PAPP 1988), zawiera 89 gatunków (tab. I i II), z tego 12 (oznaczone gwiazdką) nowych dla fauny Polski.

Zasobność badanych zbiorowisk, ich bogactwo, zarówno pod względem liczby gatunków, jak i osobników przedstawia tab. III. Najbogatszy, wyróżniający się kompleks zbiorowisk stanowią buczyna, jedlina i grąd. Wykazuję z nich 81 gatunków, co stanowi 84% złowionych we wszystkich badanych zbiorowiskach. Wyłącznie tu występują gatunki z rodziny *Ditomyiidae*, prawie wyłącznie gatunki z rodziny *Diadocidiidae*. Ponadto powszechne są gatunki z rodzajów *Boletophila* MG., *Mycomya* ROND., *Monoclonia* MIK, *Boletina* STAEG. Najprawdopodobniej decyduje o tym stopień żyzności zbiorowisk, a przede wszystkim ich umiarkowana wilgotność. Zdecydowanie uboższe są zarówno zbiorowiska suche – bory świeże, jak i bardzo wilgotne – ols i bory bagiennie (jak również torfowiska, na których w kilkakrotnie pobieranych próbach nie było *Mycetophilidae*). Jedynie bory bagiennie charakteryzują się dość wysoką liczebnością i frekwencją *Neuratelia nemoralis* i *Boletina trivittata*, gdzie indziej występujących pojedynczo.

Nie widać, na razie, istotnych różnic między poszczególnymi zbiorowiskami, wyraźnej odrębności któregośkolwiek z nich. Różnią się wprawdzie liczbą wykazanych gatunków, ale odnosi się to również do poszczególnych stanowisk w tym samym typie zbiorowiska. Wiele gatunków jest reprezentowanych przez pojedyncze okazy, trudno zatem wykluczyć przypadkowość ich występowania w tym akurat zbiorowisku. Można to traktować jedynie jako ogólny wskaźnik bogactwa badanego zespołu. Mimo to, widać określone preferencje bedliszkowatych w stosunku do poszczególnych zbiorowisk roślinnych (tab. III).

Najbogatszym stanowiskiem, zarówno pod względem liczby gatunków (42 – 47% złowionych w ogóle), jak i osobników jest buczyna w rezerwacie Nart i prawie

Tabela I. *Mycetophilidae* wybranych zbiorowisk leśnych. Gwiazdką oznaczono gatunki nowe dla fauny Polski. Cyfry bez nawiasów pokazują liczbę osobników złowionych w danym stanowisku, w nawiasach – wyrażony procentowo współczynnik frekwencji na stanowisku

Lp.	Takson	Zbiorowisko	<i>Dentario glandulosae-Fagetum</i>			<i>Abietetum polonicum</i>			<i>Leucobryo-Pinetum</i>
		Stanowisko <liczba prób>	Tilio-Carpinetum Jarugi <16>	Bukowa G. <16>	Jarugi <16>	Nart <12>	Bukowa G. <14>	Stokowa G. <12>	Czerkies <15>
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
<i>Bolitophilidae</i>									
1	<i>Bolitophila basicornis</i> (MAYER)			1 (6)	1 (8)			1 (6)	
2	<i>Bolitophila cinerea</i> Mg.	34 (44)	4 (25)	18 (25)	24 (50)	25 (57)	10 (50)	12 (60)	3 (17)
3*	<i>Bolitophila fumida</i> EDW.			1 (6)					
4	<i>Bolitophila hybrida</i> Mg.							1 (6)	1 (8)
5	<i>Bolitophila ocllusa</i> EDW.	4(19)			2 (17)			3 (20)	
6	<i>Bolitophila pseudohybrida</i> LANDR.			2(12)	1 (8)				
7	<i>Bolitophila saundersi</i> (CURT.)	19 (31)	2 (12)	9 (25)	21 (17)	4 (29)	10 (25)	11 (20)	1 (8)
8	<i>Bolitophila tenella</i> WINN.	12 (62)	3 (12)	4 (25)	6 (33)	1 (7)	1 (8)	5 (20)	
<i>Ditomyiidae</i>									
9	<i>Ditomyia fasciata</i> (MG.)			8 (25)	2 (8)				
10	<i>Symmerus annulatus</i> (MG.)	1 (6)		2 (12)					
<i>Keroplastidae</i>									
11	<i>Cerotelion lineatus</i> (FABR.)		2 (6)						
12	<i>Keroplastus testceus</i> DALM.	3 (19)	2 (12)	1 (6)	2 (8)	1 (7)	2 (17)	1 (6)	
13	<i>Macrorrhyncha flava</i> (MCG.)	1 (6)					1 (8)	2 (13)	
14*	<i>Macrorrhyncha rostrata</i> (ZETT.)		1 (6)						
15	<i>Orfelia fasciata</i> (MG.)	2 (6)	6 (12)	1 (6)	12 (33)	1 (7)	1 (8)	2 (6)	
16	<i>Orfelia flava</i> (MCG.)				2 (17)	1 (7)	2 (8)	4 (20)	1 (8)
17	<i>Orfelia ochracea</i> (MG.)		3 (6)		4 (8)	1 (7)		1 (6)	
18	<i>Orfelia pallida</i> (STAEGL.)								3 (8)
19*	<i>Orfelia unicolor</i> (STAEGL.)		1 (6)	1 (6)	2 (8)				
20	<i>Platyura marginata</i> Mg.		3 (25)						
<i>Diadocidiidae</i>									
21	<i>Diadocidia ferruginosa</i> (MG.)	4 (25)	2 (12)	5 (25)	4 (25)	2 (14)	1 (8)	5 (20)	
22*	<i>Diadocidia spinosula</i> TOLL.	1 (6)	3 (19)		7 (50)	5 (29)	2 (8)	9 (27)	
23*	<i>Diadocidia valida</i> MIK							1 (6)	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	<i>Macroceridae</i>								
24	<i>Macrocera angulata</i> Mg.		6 (19)						
25	<i>Macrocera centralis</i> Mg.		2 (12)						
26	<i>Macrocera lutea</i> Mg.	2 (12)	4 (19)	5 (31)	6 (25)	4 (21)	10 (17)	14 (13)	1 (8)
27*	<i>Macrocera pilosa</i> LANDR.		1 (6)	12 (12)					1 (8)
28	<i>Macrocera stigma</i> CURT.				1 (8)	6 (29)		4 (13)	
29	<i>Macrocera stigmoides</i> EDW.	16 (31)	26 (25)	14 (25)	43 (42)	29 (43)	48 (33)	79 (40)	19 (25)
30	<i>Macrocera vittata</i> Mg.	11 (44)	19 (37)	12 (19)	2) (42)	10 (21)	16 (33)	21 (40)	4 (25)
	<i>Mycetophilidae (Sciophilinae)</i>								
	<i>Mycomyini</i>								
31	<i>Mycomya afinis</i> (STÆG.)		1 (6)		45 (8)			1 (6)	
32*	<i>Mycomya avala</i> VÄIS.	1 (6)							
33	<i>Mycomya cinerascens</i> (MCG.)	6 (31)	2 (12)	1 (6)	2 (17)	2 (14)	2 (17)	5 (27)	1 (8)
34	<i>Mycomya circumdata</i> (STÆG.)	3 (19)	4 (12)	11 (31)	11 (33)				
35	<i>Mycomya danielae</i> MATILE						1 (8)		
36	<i>Mycomya dziedzickii</i> VÄIS.						3 (17)		
37	<i>Mycomya egregia</i> (DZ.)						1 (8)	1 (6)	
38	<i>Mycomya fimbriata</i> (MG.)					1 (7)		2 (13)	
39	<i>Mycomya maculata</i> (MG.)		1 (6)						
40	<i>Mycomya marginata</i> (MG.)			2 (12)		1 (7)			1 (8)
41	<i>Mycomya neohyalinata</i> VÄIS.				2 (8)	1 (7)		1 (6)	
42	<i>Mycomya paradentata</i> VÄIS.				1 (8)				
43	<i>Mycomya parva</i> (DZ.)			1 (6)	2 (17)				
44	<i>Mycomya permixta</i> VÄIS.		1 (6)		1 (8)		2 (8)		
45	<i>Mycomya prominens</i> (LUNDSTR.)	1 (6)	1 (6)	1 (6)		1 (7)			
46	<i>Mycomya tridens</i> (LUNDSTR.)		1 (6)	1 (6)					
47	<i>Mycomya trivittata</i> (ZETT.)								1 (8)
48	<i>Mycomya tumida</i> (WINN.)		1 (6)			1 (7)			
49	<i>Mycomya wankowiczii</i> (DZ.)	1 (6)	1 (6)		2 (8)			2 (13)	1 (8)
50	<i>Mycomya winnertzi</i> (DZ.)	3 (6)					1 (8)		
51	<i>Neoempheria bimaculata</i> (v. ROS.)				1 (8)				
52	<i>Neoempheria pictipennis</i> (HAL.)	1 (6)	2 (6)			3 (14)	4 (33)	3 (20)	
	<i>Sciophilini</i>								
53	<i>Acnemia nitidicollis</i> (MG.)	1 (6)		1 (6)					
54	<i>Allocotocera pulchella</i> CURT.					1 (7)			1 (8)
55	<i>Leptomorphus walkeri</i> CURT.		1 (6)		3 (25)	2 (14)			

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
56*	<i>Megalopelma nigroclavatum</i> (STROBL)	1 (6)		1 (6)		1 (7)				
57	<i>Monoclona rufilatera</i> (WALK.)	1 (6)								
58*	<i>Monoclona silvatica</i> ZAITZ.		2 (6)		3 (8)	4 (7)		5 (20)		
59	<i>Neuratelia nemoralis</i> (MG.)		2 (12)		1 (8)			2 (13)		
60	<i>Phthinia humilis</i> WINN.	1 (6)	3 (19)	3 (19)	4 (25)	1 (7)		3 (6)		
61	<i>Phthinia winnertzi</i> MIK		1 (6)		1 (8)					
62	<i>Polylepta guttiventris</i> (ZETT.)	1 (6)	5 (31)		1 (8)	4 (29)	1 (8)	4 (20)	1 (8)	
63	<i>Sciophila hirta</i> MG.				3 (8)					
64*	<i>Sciophila quadriterga</i> HUTSON							1 (6)		
65	<i>Sytemna</i> sp.			1 (6)		1 (7)				
	Gnoristini									
66	<i>Apolephthisa subincana</i> (CURT.)		4 (12)							
67	<i>Boletina basalis</i> (MG.)	2 (12)	4 (6)	3 (12)	7 (17)	8 (7)	6 (14)	6 (20)		
68	<i>Boletina gripha</i> (DZ.)	2 (12)	1 (6)	2 (6)					1 (8)	
69	<i>Boletina griphoides</i> EDW.						1 (8)			
70	<i>Boletina nitida</i> GRZEG.		1 (6)		3 (8)					
71	<i>Boletina plana</i> (WALK.)					2 (7)	1 (8)			
72	<i>Boletina sciarina</i> STAEG.		5 (6)		1 (8)	2 (14)				
73	<i>Boletina trivittata</i> (MG.)					1 (7)				
74	<i>Coelophthinia thoracica</i> (WINN.)					1 (7)				
75	<i>Synapha vitripennis</i> (MG.)				1 (8)					
	Letini									
76	<i>Ectrepesthoneura hirta</i> (WINN.)				1 (8)					
77	<i>Leia bilineata</i> (WINN.)		1 (6)							
78	<i>Leia cylindrica</i> (WINN.)	2 (12)	1 (6)	1 (6)	2 (8)	1 (7)				
79	<i>Leia picta</i> (MG.)						1 (8)	1 (6)		
80	<i>Leia winthemi</i> LEHM.				1 (8)	1 (7)				
81	<i>Rondaniella dimidiata</i> (MG.)				1 (8)					
	Razem: gatunków	28	41	29	42	34	24	32	16	
	osobników	137	136	125	267	130	128	213	40	

Tabela II. *Mycetophilidae* borów i olsu. Liczba porządkowa w nawiasie oznacza gatunki nie wymienione w tab. I, z gwiazdką – gatunki nowe dla fauny Polski

Lp.	Takson	Zbiorowisko	<i>Leucobryo-</i> <i>Pinetum</i>	<i>Vaccinio uliginosi-</i> <i>Pinetum</i>		<i>Ribo nigri-</i> <i>Alnetum</i>
		Stanowisko <liczba prób>	Kruglik <7>	Kruglik <6>	Majdan Kasztelański <9>	Biały Słup <10>
(1)	<i>Bolitophila maculipennis</i> WALK.			1 (17)		
2	<i>Bolitophila pseudohybrida</i> LANDR.			1 (17)	1 (11)	
3	<i>Bolitophila cinerea</i> MG.		3 (28)	26 (67)	6 (44)	1 (10)
4	<i>Bolitophila saundersi</i> CURT.					2 (10)
5*	<i>Cerotelion humeralis</i> (ZETT.)				1 (11)	
6	<i>Orfelia flava</i> (MCG.)				1 (11)	
7	<i>Orfelia ochracea</i> (MG.)				1 (11)	
8	<i>Diadocidia ferruginosa</i> (MG.)					1 (10)
(9)	<i>Macrocera fasciata</i> MG.				1 (11)	
10	<i>Macrocera stigmoides</i> EDW.		6 (43)	6 (17)	11 (33)	2 (10)
11	<i>Macrocera vittata</i> MG.		2 (28)	1 (17)	24 (22)	3 (30)
(12)	<i>Mycomya annulata</i> (MG.)		5 (14)	11 (17)	11 (11)	
13	<i>Mycomya cinerascens</i> (MCG.)			3 (33)		
14	<i>Mycomya maculata</i> (MG.)				2 (11)	
15	<i>Mycomya marginata</i> (MG.)		1 (14)			
(16)	<i>Mycomya nitida</i> (ZETT.)				1 (11)	
(17)	<i>Mycomya sigma</i> JOH.		1 (14)			
(18)	<i>Acnemia longipes</i> WINN.			2 (17)		
19	<i>Acnemia nitidicollis</i> (MG.)			1 (17)		
20	<i>Allocotocera pulchella</i> CURT.				1 (11)	
21	<i>Neuratelia nemoralis</i> (MG.)		1 (14)	8 (17)	74 (22)	
22	<i>Phthinia humilis</i> WINN.			2 (17)		
23	<i>Polylepta guttiventris</i> (ZETT.)		2 (28)	1 (17)	5 (11)	
24	<i>Boletina gripha</i> (Dz.)		1 (14)	1 (17)		
25	<i>Boletina trivittata</i> (MG.)			5 (17)	4 (11)	
(26)*	<i>Coelosia truncata</i> LUNDSTR.		1 (14)			
27	<i>Leia cylindrica</i> (WINN.)			1 (17)		
28	<i>Leia winthemi</i> LEHM.					1 (10)
29	<i>Rondaniella dimidiata</i> (MG.)				1 (11)	
	Razem: gatunków		10	15	16	6
	osobników		23	70	145	10

równie zasobna w rezerwacie Bukowa Góra. W jedlinach najwięcej gatunków (34 – 38%) stwierdziłem także na Bukowej Górze.

Do najliczniejszych i jednocześnie najczęściej występujących gatunków we wszystkich badanych zbiorowiskach leśnych należy *Macrocera vittata* oraz *Bolitophila cinereai* *Macrocera stigmoides* (powyżej 30% frekwencji w stosunku do ogólnej liczby prób). Do grupy częstych, choć nie zawsze liczebnych gatunków (15 - 10% frekwencji) – *Bolitophila saundersi*, *Mycomya cinerascens* i *Polylepta guttiventris* oraz występujące wyłącznie lub prawie wyłącznie w kompleksie zbiorowisk „zasobnych” (buczyna, jedlina, grąd): *Bolitophila tenella*, *Diadocidia spinosula*, *D. ferruginosa* i *Macrocera lutea*. Duża grupa gatunków występujących na badanym terenie ma bardzo niską frekwencję i liczebność.

Tabela III. Zasobność badanych zbiorowisk

Zbiorowisko	<i>Dentario glandulosae-Fagetum</i>	<i>Abietetum polonicum</i>	<i>Tilio-Carpinetum</i>	<i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i>	<i>Leucobryo-Pinetum</i>	<i>Ribo nigri-Alnetum</i>
Gatunki Osobniki						
Rzeczywista liczba gatunków w zbiorowisku	62	50	28	23	19	6
Procent	70	56	31	26	21	7
Średnia liczba gatunków na stanowisku	37	30	28	15	13	6
Procent	42	34	31	17	15	7
Średnia liczba osobników w zbiorowisku	176	157	137	107	21	10
Średnia liczba w próbie:						
gatunków	4,2	3,6	1,7	3,0	2,0	0,6
osobników	12,9	11,5	8,6	14,2	3,3	1,0

Mycetophitidae RPN

Pełniejszą ocenę zróżnicowania i struktury badanej grupy utrudnia to, że nie jest w obecnym stanie poznania tej rodziny możliwe oznaczenie samic wielu gatunków. Ma to niewątpliwie negatywne znaczenie w przypadku badań i analiz ilościowych, zaciemnia rzeczywistość ich obraz, zmusza do ostrożnego wyciągania wniosków.

Tabela IV. Porównanie liczby złowionych *Mycetophilidae* w trzech kolejnych latach badań w parkach narodowych: Roztoczańskim i Świętokrzyskim

Liczba prób		Średnia liczba osobników/próbę	
Roztoczański Park Narodowy	Świętokrzyski Park Narodowy	Roztoczański Park Narodowy	Świętokrzyski Park Narodowy
47	58	32	20
67	67	45	24
54	68	41	34

Bardziej kompletny obraz bogactwa faunistycznego *Mycetophilidae* Roztoczańskiego Parku Narodowego będzie można uzyskać po ostatecznym opracowaniu dużej podrodziny *Mycetophilinae*. W sumie, jeśli chodzi o *Mycetophilidae*, już teraz można stwierdzić, że badane zbiorowiska leśne RPN są bogate i interesujące: bogatsze, jeśli idzie o liczbę złowionych osobników w podobnych zespołach leśnych Świętokrzyskiego Parku Narodowego (tab. IV) i porównywalne z fauną *Mycetophilidae* Bieszczadzkiego Parku Narodowego (tab. V). Zdecydowanie bogatsze są grądy Białowieskiego Parku Narodowego, ale i tam w trzech różnych stanowiskach łowiłem odpowiednio: 52, 51 i 30 gatunków.

Tabela V. Porównanie liczby gatunków złowionych w podobnych zbiorowiskach trzech parków narodowych

Parki narodowe	Roztoczański	Białowieski	Bieszczadzki
Zbiorowisko			
grąd	28	79	32
buczyna	62	-	58

UWAGI O GATUNKACH NOWYCH DLA FAUNY POLSKI

- *Bolitophila fumida*. Znany z północnej, zachodniej i środkowej Europy. Jednego samca złowiłem w buczynie w Jarugach, 18 V 1987.
- *Cerotelion humeralis*. Znany z północnej i środkowej Europy. Jednego samca złowiłem w borze bagiennym w Majdanie Kasztelańskim, 21 VI 1988.
- *Macrorrhyncha rostrata*. Rzadki gatunek, znany ze Skandynawii, Francji, Niemiec i Węgier. Jedną samicę złowiłem w buczynie w rez. Bukowa Góra, 2 VII 1987.

- *Orfelia unicolor*. Północna, zachodnia i środkowa Europa. Pojedyncze egzemplarze łowiłem w buczynie we wszystkich stanowiskach; VII i VIII.
- *Diadocidia spinosula*. Pospolity gatunek, rozmieszczony prawie w całej Europie. Bardzo podobny do równie pospolitego *D. ferruginosa*. Prawdopodobnie część wcześniejszych informacji o występowaniu u nas *D. ferruginosa* odnosi się do *D. spinosula*.
- *Diadocidia valida*. Rzadki gatunek, znany z północnej, zachodniej i środkowej Europy. Jednego samca złowiłem w jedlinie w rez. Czerkies, 5 X 1986.
- *Macrocera pilosa*. Finlandia, Łotwa, Estonia, Rosja (okolice Petersburga), Krym, Niemcy. Prawdopodobnie nowy dla Polski. Gatunek został opisany w 1917 roku na podstawie jednego samca. Jako miejsce pochodzenia podano „Schlesien” (bez określenia miejscowości). Trudno jest ustalić czy było to w obecnych granicach Polski, czy Niemiec. Łowiony w maju, przede wszystkim w buczynach (Bukowa Góra, Jarugi), a także w borze świeżym (Bukowa Góra).
- *Mycomya avala*. Gatunek z grupy *M. pulchella*, znany dotychczas z północnej Europy. Roztoczańskie stanowisko przesuwa na południe granice jego znanego zasięgu. Jednego samca złowiłem w grądzie w Jarugach, 3 VII 1987.
- *Megalopelma nigroclavatum*. Gatunek rozmieszczony szeroko w Europie, ale nieczęsty. Po jednym egzemplarzu łowiłem go w grądzie, buczynie, jedlinie; VIII – X.
- *Monoclona silvatica*. Znany dotychczas z północno-wschodniej Europy oraz Dalekiego Wschodu. Niedawno opisany, podobny do dość pospolitego *M. rufilatera* i część wcześniejszych danych, dotyczących tego ostatniego, może w rzeczywistości odnosić się do *M. silvatica*. W RPN średnio częsty i średnio liczny gatunek, łowiony w buczynach i jedlinach; VII – X.
- *Sciophila quadrifera*. Rzadki gatunek, znany dotychczas z zachodniej Europy. Jednego samca złowiłem w jedlinie w rez. Czerkies, 16 VI 1988.
- *Coelosia truncata*. Gatunek szeroko rozmieszczony w Europie, choć niezbyt często wykazywany. Znany także z Zachodniej Syberii i z Dalekiego Wschodu. Jedną samicę złowiłem w borze świeżym w Krugliku, 18 X 1987.

PIŚMIENNICTWO

- IZDEBSKI K., LORENS B., POPIOLEK Z. 1992. Szata roślinna wybranych powierzchni obszaru Roztocza na tle warunków siedliskowych. *Fragm. faun.*, Warszawa, 35: 237-283.
- LIANA A., MIKOŁAJCZYK W., PIECHOCKI A. 1992. Wstęp do opracowania zbiorowego „Fauna Roztocza”. *Fragm. faun.*, Warszawa, 35: 219-235.
- SOÓS A., PAPP L.(eds) 1988. *Catalogue of Palaearctic Diptera. 3. Ceratopogonidae – Mycetophilidae*. Budapest, 448 pp.

Muzeum i Instytut Zoologii PAN
ul. Wilcza 64, 00-679 Warszawa

SUMMARY

[Title: *Mycetophilidae* (Diptera) of Roztocze. I. Some *Mycetophilidae* of the Roztoczański National Park]

Fungus gnats had never been recorded from Roztocze in the past. From 1989 to 1990 during faunistical investigations 89 species of *Mycetophilidae* were recorded (Tables I and II). They came from 11 sites situated in the Roztoczański National Park in 6 phytosociologically defined forest-plant communities: linden-hornbeam forest *Tilio-Carpinetum*, beech wood *Dentario glandulosae-Fagetum*, fir-forest *Abietetum polonicum*, pine wood *Leucobryo-Pinetum*, marshy coniferous forest *Vaccinio uliginosi-Pinetum* and wet alder forest *Ribo nigri-Alnetum*. 12 species (marked in Tables I and II with an asterisk) are new to the Polish fauna.

The material was collected by the sweep net method, using 30-min. samples.

The richest plant community in the Park was *Dentario glandulosae-Fagetum* – 47% of species came from there. Most numerous and frequent fungus gnats were: *Macrocera vittata*, *M. stigmoides* and *Bolitophila cinerea*, in *Vaccinio uliginosi-Pinetum* *Neuratelia nemoralis* and *Boletina trivittata* were very numerous, too.

Table III presents the richness of *Mycetophilidae* in particular plant communities (number of species, mean number of species per site, mean number of species per plant community, mean number of species and specimens per sample). Tables IV and V compare the richness of *Mycetophilidae* in different Parks.